

Sygn. akt VI Ga 274/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Bober

Sędziowie: SO Anna Harmata

SO Marta Zalewska (spr.)

Protokolant: Agnieszka Kozłowska

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2018 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: R. L.

przeciwko: Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego co do punktu I i III wyroku Sądu Rejonowego w K.V Wydziału Gospodarczego z dnia 24 marca 2017 r., sygn. akt V GC 779/16

uchyla zaskarżony punkt I i III wyroku i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Krośnie V Wydziałowi Gospodarczemu w tym zakresie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie w zakresie kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VI Ga 274/17

Uzasadnienie wyroku z dnia 11.01. 2017 roku

Powód R. L., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) w K. wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 3196 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16.09. 2016 r. do dnia zapłaty, oraz kosztami postępowania uwzględniającymi koszty zastępstwa procesowego i kosztami opłaty skarbowej według norm przepisanych z tytułu odszkodowania z oc sprawy za najem pojazdu zastępczego.

Pozwany zaskarżył nakaz zapłaty w całości i wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Zaprzeczył że:

- stawka najmu pojazdu zastępczego na poziomie 369 zł brutto za dobę jest stawką średnią obowiązującą na rynku,
- zasadne jest roszczenie powoda w zakresie przyznania na jego rzecz kwoty w wysokości 246 zł brutto tytułem podstawienia pojazdu zastępczego,
- zasadne jest roszczenie powoda w zakresie przyznania na jego rzecz kwoty w wysokości 246 zł brutto tytułem odbioru pojazdu zastępczego,

- najem pojazdu za stawę zaproponowaną przez powoda był celowy i ekonomicznie uzasadniony.

Sąd Rejonowy ustalił, że okolicznością bezsporną jest zaistnienie zdarzenia drogowego w dniu 29 czerwca 2016 r. w Z., w wyniku którego został uszkodzony samochód marki T. (...), nr rej. (...), należący do B. i J. W., a sprawca kolizji drogowej zawarł umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych z pozwanym. Poszkodowany w dniu 29.06.2016 r. zawarł z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego marki O. (...) na okres naprawy uszkodzonego pojazdu. Wynajęty pojazd zastępczy odpowiada klasie pojazdu uszkodzonego. Cenę wynajmu pojazdu zastępczego ustalono na kwotę 369 zł brutto za jeden dzień najmu, czyniąc w umowie odwołanie do obowiązującego u powoda cennika, czyniąc go załącznikiem do umowy. Poza sporem jest zasadność najmu pojazdu zastępczego, wynikająca z konieczności zastąpienia użytkowanego w życiu codziennym przez poszkodowanego uszkodzonego pojazdu, ani okres jego użytkowania. Powód wystawił poszkodowanemu fakturę VAT nr F (...) z tytułu wykonanych na rzecz poszkodowanego usług, na kwotę 6 396 zł, obejmującą wynajem pojazdu zastępczego w kwocie 5904 zł (16 x 369 zł) oraz podstawienia i odstawienia pojazdu na trasie K. - S. (2 x 246 zł). Pozwana w piśmie z dnia 15.09.2016 r. nie kwestionując zasady odpowiedzialności, uznając za zasadny cały okres najmu pojazdu zastępczego, zweryfikowała stawkę dobową do kwoty 200 zł brutto/ doba. Nie uznała jako normalne następstwo zdarzenia szkodowego koszt podstawienia i odbioru pojazdu. W dniu 11.02.2015r.r. poszkodowany zawarł z powodem umowę o przelew wierzytelności.

Ceny stosowane przez powoda mają charakter rynkowy. W podobnych sprawach ubezpieczyciele uznają stawki tak za wynajem pojazdu zastępczego, jak też z tytułu podstawienia i odbioru (dowód: odpisy faktur i decyzji ubezpieczycieli oraz cenników, k. 18 – 25, 89 - 90).

W rozważaniach prawnych przyjął, iż roszczenie powoda zasługuje na uwzględnienie co do zasady, niewielkiej korekty wymagało jedynie orzeczenie o odsetkach. W realiach niniejszej potrzeba wynajmu oraz okres wynajmu nie były kwestionowane. Również stawka dobowa wynajmu pojazdu była zasadna, odpowiadała realiom rynku lokalnego i rzeczywistym cenom eksploatacji samochodu zastępczego w segmencie. Przedłożył powód dokumenty prywatne, z których wynika, iż stawki stosowane przez powoda, są uznawane w innych sprawach przez ubezpieczycieli.

W ocenie tego Sądu brak było podstaw do uwzględnienia wniosku o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczności wskazane w tezie dowodowej. Nadto, jak zauważył Sąd Okręgowy w R. (wyrok z 16.05.2016r., Sygn. akt VI Ga 38/16) kwestia ustalenia stawki stosowanej na danym rynku lokalnym nie musi polegać na przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego, albowiem przy istnieniu innych dowodów z dokumentów (jak chociażby wydruki z cenników firm świadczących tego rodzaju usługi) nie są potrzebne wiadomości specjalne, jakimi dysponuje biegły. Podobnie, w ocenie Sądu, za rynkowością konkretnej usługi świadczy jej uznawanie w analogicznych sytuacjach przez innych ubezpieczycieli (co zostało przez powoda wykazane).

Nie podzielił również Sąd zarzutu, iżby brak było podstaw do zwrotu kosztów podstawienia i odstawienia pojazdu zastępczego. Skoro żadna z ofert w jego rodzinnym mieście nie okazała się akceptowalna dla poszkodowanego, a oferta przedstawiona przez powoda, spełniała oczekiwania poszkodowanego, to podstawienia i późniejszy odbiór pojazdu jawią się jako oczywiście powiązane adekwatnie ze zdarzeniem powodującym szkodę.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego była zasadna. Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy, co w myśl art. 386 § 4 kc. W sposób arbitralny przyjął, że stawka wynajmu pojazdu oraz postawienia i odstawienia pojazdu była zasadna i odpowiadała realiom rynku i rzeczywistym cenom eksploatacji w danym segmencie samochodu, a jedynie oferta powoda spełniała oczekiwania poszkodowanego. Wskazując przy tym ogólnikowo, że powód wykazał powyższe, na co wskazują dokumenty prywatne, tj. decyzje ubezpieczycieli w innych sprawach, przywołując w tym przedmiocie zbiorczo karty akt sądowych. Brak w sprawie jakichkolwiek ustaleń poprzez wskazanie, jakie to stawki stosują inne firmy wynajmujące pojazdy zastępcze na tzw. rynku właściwym, a powyższe ustalenie było możliwe tylko na podstawie dowodu z opinii biegłego sądowego zawnioskowanego przez pozwanego, którego to dowodu sąd bezzasadnie nie

dopuszczalność; brak w sprawie ustaleń, w jakiej wysokości i do jakiej klasy pojazdu oraz jacy ubezpieczyciele i w jakim okresie uznawali stawkę najmu pojazdu zastępczego, przy czym nieprawidłową była ocena sądu I instancji, iż o rynkowości stawki powoda świadczy fakt, iż ubezpieczyciele uznawali stawki powoda w swych decyzjach. Uznanie stawki w innej sprawie nie przesądza tej kwestii, zwłaszcza gdy szczegółowa analiza dokumentów przedłożonych przez powoda na te okoliczności: f.v. zaakceptowane w decyzjach przez pozwanego w 2 innych sprawach ubezpieczeniowych obejmują odległy od spornego okres najmu: 2012r. i 2013r., zatem oczywiste jest, iż z w/w dokumentów wynikają inne stawki najmu: 150 zł netto w stosunku do stawki powoda: 300 zł netto. Sąd nie poczynił żadnych ustaleń w oparciu o cenniki konkurencji dołączone do pozwu (k. 18 – 20), a których to cenników już pobieżna analiza wskazuje na ceny niższe niż powoda. Sąd nie dokonał żadnej oceny prawnej na podstawie w/w materiału dowodowego. Nie wskazał nawet, o jakiej klasy samochód w sprawie chodzi. W świetle zarzutów pozwanego i tak ubogiego i niewiarygodnego materiału dowodowego koniecznym było przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia jakie stawki najmu samochodu zastępczego stosują na rynku właściwym inne firmy wynajmujące, zwłaszcza że przywołana w tym przedmiocie przez sąd I instancji f.v. z dnia 28.04.16r. (k. 89) obejmuje najem pojazdu klasy C, zaś wynajęty pojazd u powoda wg załącznika nr 1 to klasa D. W/w faktura uznana przez ubezpieczyciela obejmuje nadto koszt podstawienia pojazdu, który to koszt w tym procesie nie był kwestionowany przez pozwanego. Pozwany w toku całego procesu kwestionował tylko co do zasady konieczność wynajęcia pojazdu w K., zamiast w S., co pozwoliłoby uniknąć kosztów podstawienia i odstawienia oraz długość trasy: K.-S.-K., wskazaną przez powoda w f.v. na łącznie 200 km. Pozwany nie zarzucał zawyżenia stawki za w/w usługę i nie wnosił o opinię biegłego co do wysokości tych kosztów. Przywołany przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wyroku wyrok SO w R. Na uzasadnienie podstaw prawnych do oddalenia przez ten sąd w d. z opinii biegłego nie przystaje do niniejszej sprawy, na co wskazuje lektura uzasadnienia tego wyroku. Ugruntowanym jest natomiast na tle orzecznictwa SO w R. pogląd, że opinia biegłego sądowego na okoliczność stawek najmu tzw. konkurencji jest konieczna przy zarzucie pozwanego, że stawka powoda jest wygórowana i nierynkowa, bowiem w sposób obiektywny i kompleksowy, a nie wybiórczy dostarcza w tym przedmiocie wiedzy specjalnej sądowi i pozwala w sposób wszechstronny ocenić tę kwestię. Jeżeli zatem dla dowodów strony powodowej w postaci dokumentów prywatnych z decyzji ubezpieczyciela czy wydruków stawek innych firm wynajmujących pozwany składa kontrdowód w postaci opinii biegłego sądowego, to przeprowadzenie tego dowodu jest konieczne i dopiero taki dowód pozwala sądowi na wiarygodne i pełne ustalenia oraz ich ocenę, czy stawka powoda ma charakter rynkowy.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd I instancji przeprowadzi dowód z opinii biegłego wedle wd. ze sprzeciwu od nakazu zapłaty, mając na względzie okoliczności sporne i niesporne w sprawie i po uiszczeniu zaliczki przez stronę wnioskującą ten dowód, następnie oceni cały materiał dowodowy i poczyni na jego podstawie konkretne ustalenia faktyczne, czy i w jakiej wysokości stawka powoda odbiegła od stawek rynkowych i średniej stawki na rynku właściwym, na której to podstawie oceni, czy stawka powoda była, czy też nie, rażąco wygórowana oraz oceni w oparciu o dowód z opinii biegłego przeprowadzony na okoliczność, czy w S. istnieją firmy wynajmujące analogicznej klasy pojazdy zastępcze, czy była konieczność wynajęcia pojazdu w K., tym samym oceni celowość i niezbędność kosztów podstawienia i odstawienia pojazdu oraz wg rzeczywistej trasy ilości km: K.-S.-K..